

Briuselis, 2018 06 29
COM(2018) 497 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Išsami ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) ES garantijos naudojimo ir Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) garantijų fondo veikimo

Turinys

1. Įvadas	2
2. ES garantija	3
3. ES garantijos naudojimas	4
3.1. Infrastruktūros ir inovacijų linija.....	5
3.1.1. Infrastruktūros ir inovacijų linijos skolos portfelis.....	6
3.1.2. Infrastruktūros ir inovacijų linijos nuosavo kapitalo portfelis.....	6
3.2. MVĮ linija.....	7
4. ESIF finansuojamo ES garantijų fondo veikimas	8
4.1. Garantijų fondo atidėjinių sistema.....	9
4.2. Metiniai ir sukaupti pinigų srautai.....	9
4.3. Portfelio sudėtis ir pagrindinės charakteristikos.....	10
4.4. Veiklos rezultatas	11
4.5. Tikslinės normos tinkamumo ir Garantijų fondo lygio įvertinimas	11
5. Išvados.....	12

1. Įvadas

2014 m. Komisija paskelbė Investicijų planą Europai – naują iniciatyvą, kuri buvo pradėta 2015 m. siekiant paremti investicijas Europoje po finansų ir ekonomikos krizės.

Siekiant duoti impulsą investicijoms Sąjungoje sutelkiant privačias lėšas, pagal 2015 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 2015/1017 dėl Europos strateginių investicijų fondo, Europos investavimo konsultacijų centro ir Europos investicinių projektų portalo, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1291/2013 ir (ES) Nr. 1316/2013 nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo¹ (toliau – ESIF reglamentas), buvo sukurtas Europos strateginių investicijų fondas (ESIF), Europos investavimo konsultacijų centras ir Europos investicinių projektų portalas.

2015 m. liepos 22 d. Komisija ir Europos investicijų bankas (toliau – EIB) pasirašė susitarimą dėl ESIF valdymo ir ES garantijos teikimo (toliau – ESIF susitarimas). 2016 m. liepos 21 d. pasirašytas ESIF susitarimo pirmasis pakeitimas ir taisymas. 2017 m. lapkričio 21 d. pasirašytas ESIF susitarimo antrasis pakeitimas ir taisymas.

2017 m. pabaigoje ESIF reglamentas buvo iš dalies pakeistas 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2396, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) 2015/1017 nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo veiklos laikotarpio pratęsimo ir to fondo bei Europos investavimo konsultacijų centro techninių patobulinimų² (toliau – ESIF 2.0 reglamentas). ESIF 2.0 reglamentu, *inter alia*, padidinta ES garantija ir pakoreguota tikslinė atidėjinių norma. 2018 m. kovo 9 d. pasirašytas ESIF susitarimo trečiasis pakeitimas ir taisymas, suderintas su ESIF 2.0 reglamentu.

ESIF reglamento 18 straipsnio 3 dalies b punkte numatoma, kad Komisija ne vėliau kaip 2018 m. birželio 30 d. ir paskui kas trejus metus paskelbia išsamią ES garantijos naudojimo ir Garantijų fondo veikimo ataskaitą.

Papildomos išsamios informacijos apie ESIF įgyvendinimą galima rasti Komisijos tarnybų darbiniam dokumente³, pridedamame prie Komisijos pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas „InvestEU“ fondas 2021–2027 m. laikotarpiui, kuriame pateikiami ESIF reglamento taikymo nepriklausomo išorės vertinimo rezultatai.

Šis pranešimas parengtas remiantis visais laikotarpio iki 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis.

---

¹ OL L 169, 2015 7 1, p. 1–38.

² OL L 345, 2017 12 27, p. 34.

³ Žymenos nuoroda.

2. ES garantija

Sąjunga suteikia neatšaukiamą ir besąlygišką garantiją EIB ESIF remiamoms finansavimo ir investavimo operacijoms. ES garantija yra ESIF pagrindas. Užtikrindama didesnę EIB pajėgumą prisiimti riziką, ES garantija suteikia galimybę padidinti rizikingesnių projektų, remiamų EIB finansavimo ir investavimo operacijomis, vykdomomis pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją, apimtį ir taip padeda spręsti rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemas. ES garantija taip pat suteikia galimybę teikti didesnes paskolas ir įtraukti daugiau bendrovių į Europos investicijų fondo (EIF) MVĮ liniją, ir taip palengvina galimybę gauti finansavimą⁴ MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms.

Daliai visų ESIF operacijų taikoma ES garantija, o kitos vykdomos EIB prisiimant su jomis susijusią riziką. Pradinė ES garantijai iš Sąjungos biudžeto skirta suma buvo 16 mlrd. EUR, o EIB iš savo nuosavų išteklių papildomai skyrė 5 mlrd. EUR. ESIF 2.0 reglamentu šios sumos buvo padidintos atitinkamai iki 26 mlrd. EUR ir 7,5 mlrd. EUR.

ES garantija suteikiama EIB pasirašytoms finansavimo ir investavimo operacijoms, vykdomoms pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją, ir EIF pasirašytoms finansavimo ir investavimo operacijoms, vykdomoms pagal MVĮ liniją. Iš pradžių infrastruktūros ir inovacijų linijai buvo skirta ne daugiau kaip 13,5 mlrd. EUR, o MVĮ linijai – ne daugiau kaip 2,5 mlrd. EUR. Atsižvelgdama į itin stiprų atsaką dėl MVĮ linijos, 2016 m. liepos mėn. ESIF valdančioji taryba, kurią sudaro Komisijai ir EIB atstovaujantys nariai, nusprendė pasinaudoti Reglamente⁵ numatytais lankstumo nuostatomis ir ją sustiprinti infrastruktūros ir inovacijų linijai skirtus 500 mln. EUR perskiriant MVĮ linijai. ESIF 2.0 reglamentu dar padidinta MVĮ linijai skirta dalis ir nustatyta 6,5 mlrd. EUR riba, kurią ESIF valdančioji taryba gali daugiausia padidinti iki 9 mlrd. EUR⁶.

ES garantijos pobūdis susijęs su ESIF galiojimo trukme, nes ES garantijų fondo lėšos gali būti skiriamos naujoms operacijoms po to, kai apmokamos esamos operacijos, jeigu ES garantija neviršija 26 mlrd. EUR nuo 2018 m. liepos 6 d. (arba 16 mlrd. EUR iki tos datos) ir jeigu bendra grynujų mokėjimų iš Sąjungos bendrojo biudžeto suma pagal ES garantiją neviršija 26 mlrd. EUR nuo 2018 m. liepos 6 d. (arba 16 mlrd. EUR iki tos datos).

---

⁴ Reglamento 3 straipsnis.

⁵ Reglamento 11 straipsnio 1 ir 3 dalys.

⁶ Iš dalies pakeisto Reglamento 11 straipsnio 3 dalis.

1 Lentelė. ES garantijos paskirstymas ir jos kitimas laikui bėgant

(mlrd. EUR)	ESIF 1.0	Pakeistas ESIF 1.0	ESIF 2.0
Infrastruktūros ir inovacijų linija	13,5	13,0	19,5
MVĮ linija	2,5	3,0	6,5
Bendra ES garantijos suma	16,0	16,0	26,0

EIB pajėgumas prisiimti riziką	5,0	5,0	7,5
Iš viso ESIF	21,0	21,0	33,5

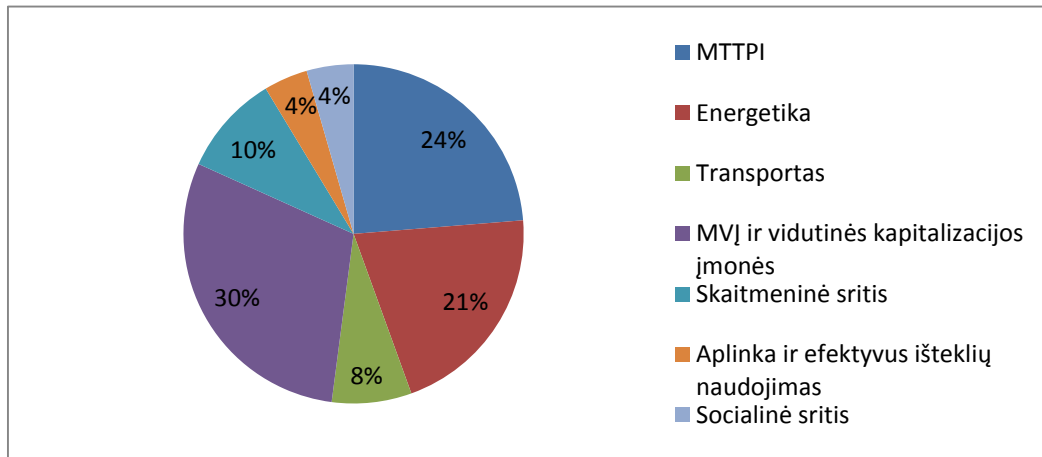
Šaltinis: Komisijos tarnybos

3. ES garantijos naudojimas

Šiame skirsnyje apžvelgiamas ES garantijos naudojimas įvairioms ESIF remiamoms veikloms. ES garantija suteikiama įvairiems produktams, įtrauktiems į infrastruktūros ir inovacijų liniją ir į MVĮ liniją.

Nuo 2017 m. pabaigos EIB grupė (EIB ir EIF) pasirašė 606 ESIF finansuojamas operacijas, kurių bendra vertė yra 37,4 mlrd. EUR. Tikimasi, kad šios operacijos sutelks 207,3 mlrd. EUR vertės investicijas visose 28 ES valstybėse narėse įgyvendinant visus ESIF reglamente nustatytus tikslus (žr. 1 pav.).

1 pav. ESIF investicijos, sutelktos operacijoms, vykdomoms pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją ir MVĮ liniją (nuo 2017 m. gruodžio 31 d. pagal sektorių).

Šaltinis: EIB.

2017 m. pabaigoje ES biudžeto pozicija, susijusi su galimais būsimais mokėjimais pagal ES garantiją, atsižvelgiant į pasirašytas operacijas (apmokėtas ir neapmokėtas), sudarė 13,5 mlrd. EUR, o bendra atviroji apmokėta pozicija, kuriai suteikta ES garantija, sudarė beveik 10,1 mlrd. EUR.

Šioje ataskaitoje aptariamam laikotarpiu su operacijomis susijusių įsipareigojimų nevykdymo atvejais nebuvo reikalavimų mokėti pagal garantiją iš Sąjungos biudžeto. ES garantija buvo naudojama tik siekiant padengti EIB finansavimo išlaidas, kurios buvo apmokėtos iš pajamų, gautų iš operacijų, vykdomų pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją.

3.1. Infrastruktūros ir inovacijų linija

Pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją EIB operacijų priskyrimas skolos portfeliui arba nuosavo kapitalo portfeliui pagrįstas EIB paskolų klasifikavimo sistema ir EIB standartiniu rizikos vertinimu. Pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją ES garantija, kurią sudaro 13 mlrd. EUR, suskirstyta taip:

- I. iki 10,5 mlrd. EUR skiriama skolos tipo operacijoms;
- II. iki 2,5 mlrd. EUR skiriama nuosavo kapitalo tipo operacijoms.

Nuo 2017 m. gruodžio 31 d. pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją EIB pasirašė 278 operacijas, kurioms bendrai skirtas 27,4 mlrd. EUR finansavimas ir kuriomis tikimasi sutelkti 131,4 mlrd. EUR investicijų 27 ES valstybėse narėse.

3.1.1. Infrastruktūros ir inovacijų linijos skolos portfelis

Į infrastruktūros ir inovacijų linijos skolos portfelį įtrauktos visos pasirašytos ir nepanaikintos skolos tipo operacijos. Vykdydamas skolos tipo operacijas EIB atlieka standartinį rizikos vertinimą, kuris apima įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės ir susigrąžinimo normos apskaičiavimą, neatsižvelgdamas į ES garantiją (kad būtų atspindėta bendra sandorio rizika⁷). Operacijos, kurioms teikiama ES garantija, paprastai pasižymi didesniu rizikos profiliu nei įprastos EIB operacijos, vadinasi, jos laikomos *ypatinga veikla*⁸. Ne tokie rizikingi sandoriai gali būti įtraukti į ESIF portfelį, jei yra akivaizdi didelė pridėtinė vertė ir jų įtraukimas atitinka papildomumo kriterijų.

Pagal infrastruktūros ir inovacijų linijos skolos portfelį Sąjungos biudžetas suteikia 100 proc. pirmojo nuostolio dalies garantiją, taikomą EIB įgyvendinamam skolos portfeliui, finansuojamam iš ESIF. Tikimasi, kad investavimo laikotarpio pabaigoje pirmojo nuostolio dalis infrastruktūros ir inovacijų linijos standartinio skolos portfelio atveju sudarys maždaug 25 proc., o infrastruktūros ir inovacijų linijos mišraus skolos portfelio⁹ atveju – maždaug 33 proc. bendro EIB finansuojamų operacijų portfelio dydžio, kadangi visą likutinę riziką prisiima EIB.

Jeigu EIB skolininkai nevykdo savo įsipareigojimų arba jei vykdomas restruktūrizavimo procesas, gali būti reikalaujama sumokėti pagal ES garantiją, kad būtų padengti dėl restruktūrizavimo patirti nuostoliai, susiję su skolos tipo operacijomis.

Iš EIB skolos operacijų gaunamos pajamos nustatomos pagal EIB kainų nustatymo metodiką. Su rizika susijusias pajamas dalijasi Sąjunga ir EIB, atsižvelgiant į riziką, prisiimtą vadovaujantis rizikos ir pajamų pasidalijimo principais, nustatytais ESIF susitarime.

Nuo 2017 m. gruodžio 31 d. pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją buvo pasirašytos 207 skolos tipo operacijos (iš kurių 14 yra mišrios operacijos), kurioms bendrai skirtas 24,1 mlrd. EUR finansavimas.

3.1.2. Infrastruktūros ir inovacijų linijos nuosavo kapitalo portfelis

Į infrastruktūros ir inovacijų linijos nuosavo kapitalo portfelį įtrauktos visos pasirašytos ir nepanaikintos nuosavo kapitalo tipo operacijos. Pagal šį portfelį ES garantija gali būti naudojama siekiant remti tiesiogines investicijas į atskiras įmones ar projektus (nuosavo

⁷ Reglamento II priedo 6 punktas.

⁸ Ypatinga veikla apibrėžta EIB statuto 16 straipsnyje.

⁹ Į infrastruktūros ir inovacijų linijos skolos portfelį buvo įtrauktas mišrus skyrius, skirtas specialioms operacijoms, pavyzdžiui, rizikos pasidalijimo operacijoms, kurias EIB visiškai perduoda finansų tarpininkams, turtu užtikrintiems vertybiniais popieriais ir t. t. Nuo 2017 m. gruodžio 31 d. šiam portfeliui skirta 1 mlrd. EUR ES garantija.

kapitalo tipo tiesioginės investicijos) arba finansuoti fondus ar lygiavertę portfelio riziką (nuosavo kapitalo tipo portfelis).

EIB atlieka standartinį vertinimą ir nustato, ar operacija kelia nuosavo kapitalo tipo riziką, ar ne, nepriklausomai nuo jos teisinės formos ir nomenklatūros. Nuosavo kapitalo tipo investicijų kaina turi būti nustatoma atsižvelgiant į rinkos kainas, o jei jų nėra, naudojant rinkos tyrimus ar lyginamąją analizę.

Pagal standartinį infrastruktūros ir inovacijų linijos nuosavo kapitalo portfelį kiekvienos operacijos atveju ES garantija padengia 100 proc. EIB skiriamų sumų, jeigu EIB *pari passu* pagrindu savo iniciatyva investuoja lygiavertę sumą.

Gali būti reikalaujama sumokėti pagal ES garantiją siekiant padengti su neigiamu vertės koregavimu susijusias išlaidas¹⁰ (nerealizuotus nuostolius), realizuotus nuostolius, patirtus perleidžiant turtą, ir EIB finansavimo išlaidas už ES užtikrinamų investicijų į nuosavą kapitalą dalį.

Visos pajamomis laikomos pinigų sumos, kurios gaunamos iš standartinio infrastruktūros ir inovacijų linijos nuosavo kapitalo portfelio, naudojamos atlyginti už suteiktą ES garantiją.

2018 m. kovo 9 d. pasirašyto ESIF susitarimo trečiuoju pakeitimu ir taisymu numatyta sukurti infrastruktūros ir inovacijų linijos nuosavo kapitalo portfelį – nacionalinius skatinamojo finansavimo bankus. ES garantija portfelio pagrindu turi padengti 95 proc. pirmojo nuostolio dalies, o EIB turi padengti likusius 5 proc. ir prisiimti visą likutinę riziką.

Nuo 2017 m. gruodžio 31 d. pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją buvo pasirašytos 77 nuosavo kapitalo tipo operacijos, kurioms bendrai skirtas 3,3 mlrd. EUR finansavimas.

3.2. MVĮ linija

ESIF MVĮ linija palengvina galimybę gauti paskolą ir nuosavo kapitalo finansavimą mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), taip pat iš dalies mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms. Ją įgyvendina EIF.

Paramos paskolų finansavimui srityje MVĮ linijos dalis, kuriai suteikta ESIF ES garantija, sustiprina esamas MVĮ skirtas ES finansines priemones taip, kad pagal jas intervenciniai veiksmai yra vykdomi sparčiau ir gali būti teikiamos didesnės paskolos didesniai bendrovių

---

¹⁰ Vertės koregavimas – nuosavo kapitalo tipo operacijų suvestinės balansinės vertės pokytis.

skaičiui. Konkrečiai, parama teikiama Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programos paskolų garantijų priemonei, kuri padidina galimybes gauti finansavimą rizikingesnėms MVĮ, „InnovFin“ MVĮ garantijų priemonei, pagal kurią daugiausia dėmesio skiriama novatoriškoms moksliniuose tyrimuose aktyviai dalyvaujančioms MVĮ, *EaSi* garantijų priemonei, remiančiai mikrofinansų ir socialines įmones, ir Kultūros ir kūrybos sektorių garantijų priemonei, kuri skirta kultūros ir kūrybinių sektorių MVĮ. Pagal šiuos produktus ESIF remia garantijas, kurias EIF suteikia bankams, ir užtikrina, kad paskolos būtų suteikiamos tiksliniams gavėjams, suteikiant didesnę bendrą portfelį arba sudarant geresnes sąlygas nei sąlygos, kurios būtų netaikant ES garantijos.

Nuosavo kapitalo finansavimo srityje MVĮ linijos dalis, kuriai suteikta ESIF ES garantija, remia EIF naudojamą priemonę investuojant į privataus kapitalo fondus, fondų fondus ar bendrojo finansavimo priemones, kuriomis nuosavo kapitalo finansavimas nukreipiamas ankstyvojo etapo įmonėms (pvz., pradedančiosioms įmonėms), taip pat augimo ir plėtros etapo įmonėms (pvz., veiklą plečiančioms įmonėms).

Pagal ESIF reglamentą MVĮ linijai suteikta 3 mlrd. EUR ES garantija (po 2 skirsnyje aprašyto lėšų perkėlimo iš infrastruktūros ir inovacijų linijos). Įgyvendinant ESIF 2.0 reglamentą, MVĮ linijai suteikta ES garantija buvo padidinta dar 3,5 mlrd. EUR, kurie bus paskirstyti per 2018–2020 m. laikotarpį. Be priemonių, kurioms taikoma ESIF ES garantija, MVĮ linijai taip pat skiriamas tiesioginis 2,5 mlrd. EUR EIB įnašas, kuris panaudotas išplečiant EIF suteiktus rizikos kapitalo išteklių įgaliojimus, siekiant remti nuosavo kapitalo finansavimą MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms. Pagal ESIF 2.0 reglamentą EIB įnašas į ESIF buvo padidintas dar 1,5 mlrd. EUR.

Nuo 2017 m. pabaigos EIF su 305 finansų tarpininkais pasirašė MVĮ linijos operacijas, kurioms bendrai skirtas beveik 10 mlrd. EUR finansavimas. Tikimasi, kad šios operacijos sutelks 76 mlrd. EUR investicijas visose 28 ES valstybėse narėse. Iki 2017 m. pabaigos iš viso 135 785 bendrovės jau buvo gavusios ESIF teikiamą finansavimą pagal MVĮ liniją ir buvo sukurta arba paremta 1,5 mln. darbo vietų.

4. ESIF finansuojamo ES garantijų fondo veikimas

ESIF finansuojamas garantijų fondas (toliau – Garantijų fondas) buvo įsteigtas pagal ESIF reglamento 12 straipsnį ir yra daugiausia finansuojamas įmokomis iš Sąjungos bendrojo biudžeto ir pajamomis, gaunamomis iš operacijų, kurioms suteikta ES garantija. Garantijų fondas užtikrina likvidumo atsargas, iš kurių reikalavimo mokėti pagal ES garantiją atveju sumokama EIB. Garantijų fondo vertė turi nuolat atitikti tam tikrą visų įsipareigojimų pagal

ES garantiją procentinę dalį¹¹ (tikslinę normą), kuri šiuo metu yra 35 proc. Taigi, likvidumo atsargos skirtos tam, kad būtų užtikrinta tinkama saugumo riba siekiant apsaugoti Sąjungos biudžetą nuo nenumatytų reikalavimų mokėti pagal garantiją, dėl kurių galėtų tekti mažinti išlaidas ar atlikti biudžeto pakeitimus. Todėl jomis prisidedama prie biudžeto sistemos nuspėjamumo.

Pagal ESIF susitarimą, jeigu reikalavimų mokėti suma viršija EIB lėšų, esančių ESIF sąskaitoje, suma, reikalavimus apmoka Garantijų fondas. ESIF sąskaita, kurią administruoja EIB, buvo sukurta Sąjungos pajamoms iš operacijų, kurioms suteikta ES garantija, ir susigrąžintoms sumoms surinkti ir, atsižvelgiant į esamą likutį, mokėjimams pagal pareikalautą ES garantiją, taip pat EIB atlygintinioms administracinėms išlaidoms ir išieškojimo išlaidoms.

4.1. Garantijų fondo atidėjinių sistema

Garantijų fondo atidėjiniai:

- įnašai iš Sąjungos bendrojo biudžeto; Garantijų fondo atidėjiniams skirtas biudžetas, siekiantis 8 425 mln. EUR;
- pajamos ir bet kokie kiti mokėjimai, kuriuos Sąjunga gauna pagal ESIF susitarimą (t. y. projektai, kuriems teikiama ESIF parama); šios Garantijų fondui skirtos asignuotosios pajamos siekia 675 mln. EUR;
- grąža (palūkanos), gauta už finansų rinkose investuotas Garantijų fondo lėšas;
- sumos, susigrąžintos iš projektų pareikalavus mokėti pagal ES garantiją (t. y. išieškojimai iš įsipareigojimų nevykdančių skolininkų).

Lėšos į Garantijų fondą pervedamos palaipsniui, atsižvelgiant į ES garantijos pozicijos didėjimą, ir yra tiesiogiai valdomos Komisijos; jo lėšos investuojamos vadovaujantis patikimo finansų valdymo principais ir atitinkamomis rizikos ribojimo taisyklėmis.

4.2. Metiniai ir sukaupti pinigų srautai

Mokėjimų į Garantijų fondą pagal biudžeto punktus tvarkaraštis pateiktas 1 lentelėje. 2016 m. į fondą pervesta 1 018 mln. EUR suma. Didžioji šios sumos dalis gauta iš mokėjimų asignavimų iš Sąjungos biudžeto (1 012 mln. EUR), o 6,33 mln. EUR suma, gauta iš operacijų, kurioms suteikta ES garantija, buvo susigrąžinta iš ESIF sąskaitos (kaip asignuotosios pajamos). 2017 m. į Garantijų fondą pervesta 2 490 mln. EUR suma. Iš šios sumos 39,2 mln. EUR, gauta iš operacijų, kurioms suteikta ES garantija, buvo susigrąžinta iš ESIF sąskaitos (kaip asignuotosios pajamos).

---

¹¹ Iš pradžių pagal ESIF reglamento 12 straipsnio 5 dalį nustatyta tikslinė norma buvo 50 proc. visų ES garantijos įsipareigojimų. Įsigaliojus ESIF 2.0 reglamentui nustatyta, kad tikslinė norma sudaro 35 proc. visų ES garantijos įsipareigojimų.

1 lentelė: Mokėjimų į Garantijų fondą iš Sąjungos biudžeto tvarkaraštis

(mln. EUR)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso
Įsipareigojimai	1 350	2 104	2 641	2 010	167	153			8 425
Mokėjimai		1 012	2 450	1 800	1 150	1 088	525	400	8 425

Pastaba: 2018 ir vėlesnių metų mokėjimų profilis yra negalutinis.

Į 2016 ir 2017 m. mokėjimų sumas neįtrauktos asignuotosios pajamos.

Nuo 2017 m. gruodžio 31 d. buvo išmokėta ir investuota į obligacijas 3 508 mln. EUR sukaupta suma.

Nuo 2017 m. gruodžio 31 d. iš EIB valdomų ESIF operacijų, vykdomų pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją, gauta 78,5 mln. EUR ES pajamų¹², iš kurių 61 mln. EUR gauta per 2017 m.

Nuo 2017 m. gruodžio 31 d. EIB finansavimo išlaidoms padengti išmokėta 0,4 mln. EUR suma. Be to, vadovaujantis ESIF reglamentu ir ESIF susitarimu, išmokėta 1 mln. EUR suma, skirta administracinėms ir kitoms EIF valdomų ESIF operacijų, vykdomų pagal MVĮ liniją, išlaidoms padengti. Šios sumos buvo išmokėtos iš ESIF sąskaitos.

4.3. Portfelio sudėtis ir pagrindinės charakteristikos

Garantijų fondo portfelinės investicijos investuojamos pagal valdymo principus, nustatytus 2016 m. sausio 21 d. Komisijos sprendime C(2016) 165, kuriuo patvirtinamos Europos strateginių investicijų fondo garantijų fondo turto valdymo gairės.

Šiose gairėse numatoma, kad portfelinių investicijų turtas turi būti pakankamai likvidus, kad jį būtų galima panaudoti galimiems reikalavimams mokėti pagal garantiją, kartu siekiant tinkamiausio gražos ir rizikos lygio, kuriam esant taip pat būtų užtikrintas didelis saugumas ir stabilumas.

Atsižvelgiant į investavimo tikslus ir numatomas rinkos sąlygas, buvo priimti investavimo ir rizikos valdymo strateginiai planai. Pagal taikytą investavimo principą siekiama užtikrinti didesnę fiksuotųjų pajamų turto klasių įvairovę.

2017 m. gruodžio mėn. pabaigoje portfelines investicijas daugiausia sudarė valstybių išleisti vertybiniai popieriai (42,5 proc. rinkos vertės), taip pat vietos valdžios institucijų, viršvalstybinių institucijų ir agentūrų išleisti vertybiniai popieriai (21,5 proc. rinkos vertės) ir padengtosios obligacijos (25,5 proc. rinkos vertės). Likusią dalį daugiausia sudarė neužtikrintos obligacijos, kurias išleido korporacijos ir finansų įstaigos. Apie 18 proc.

¹² Žr. Komisijos ataskaitas Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams dėl ESIF garantijų fondo valdymo 2016 ir 2017 m.

portfelio investuota į likvidų ir aukšto (AA/AAA) reitingo JAV doleriais išreikštą turtą. Šių investicijų valiutos rizikos pozicija buvo apdrausta.

2017 m. pabaigoje portfelio trukmė¹³ buvo 3,47 metų. Vidutinis kredito reitingas – A-.

Didžioji portfelio dalis investuota į likvidžius vertybinius popierius, tinkamos dalies (16 proc. viso portfelio dydžio) terminas sukanka mažiau kaip po 12 mėnesių.

Portfelio pobūdis trukmės, kredito rizikos ir likvidumo požiūriais suderintas atsižvelgiant į numatomus pinigų srautus, susidarančius dėl ESIF operacijų, kurioms suteikta ES garantija (pvz., dėl numatomų reikalavimų mokėti, pajamų).

4.4. Veiklos rezultatas

Kad veiklos rezultatui neturėtų įtakos portfelio dydis (per dvejus metus portfelis labai padidėjo), veiklos rezultatas apskaičiuojamas kaip to laikotarpio vidutinis rezultatas.

Nuo veiklos pradžios 2016 m. balandžio mėn. absoliutus Garantijų fondo veiklos rezultatas 2017 m. gruodžio pabaigoje, pasibaigus šios ataskaitos galutiniam terminui, buvo 0,2 proc. Beveik nulinė grąža gauta dėl neigiamų normų (pirmiausia susijusių su tuo, kas rinkose laikoma rizikos nekeliančiomis pozicijomis ir likvidžiomis pozicijomis Europoje¹⁴) ir didėjančių palūkanų normų JAV¹⁵.

4.5. Tikslinės normos tinkamumo ir Garantijų fondo lygio įvertinimas

Iš pradžių nustatyta tikslinė Garantijų fondo norma sudarė 50 proc. visų ES garantijos įsipareigojimų. Ši tikslinė norma apskaičiuota prieš pradėdant ESIF veiklą.

2016 m. Komisijai atlikus ESIF vidaus vertinimą¹⁶, padaryta išvada, kad Garantijų fondo finansavimą būtų galima koreguoti. Iš įvairių produktų, kuriems suteikta ES garantija, rizikos vertinimo buvo matyti, kad, atsižvelgiant į susigrąžinamas sumas, pajamas ir grįžtamąsias lėšas, susijusias su ESIF operacijomis, apskritai Sąjungos biudžetas būtų tinkamai apsaugotas

---

¹³ Trukmės rodikliais nurodoma modifikuota trukmė, pagal kurią vertinamas obligacijos kainos jautrumas palūkanų normų pokyčiams. Šis rodiklis grindžiamas principu, kad vertybinių popierių kainas ir palūkanų normas sieja atvirkštinis ryšys.

¹⁴ Pavyzdžiui, 2017 m. vidutinis Vokietijos penkerių metų obligacijų pajamingumas buvo 34 baziniai punktai.

¹⁵ Pavyzdžiui, dvejų metų JAV išdo obligacijų pajamingumas per 2017 m. padidėjo 69 baziniais punktais. Nors dėl didėjančio pajamingumo ilgainiui sudaromos geresnės reinvestavimo galimybės, iš pradžių dėl to patiriamas neigiamas valiutos kurso padidinimo poveikis.

¹⁶ SWD(2016) 297.

nuo galimų reikalavimų mokėti pagal ES garantiją, jei būtų taikoma pakoreguota 35 proc. tikslinė Garantijų fondo finansavimo norma.

Taryba ir Europos Parlamentas pritarė Komisijos pasiūlymui ir nuo ESIF 2.0 reglamento įsigaliojimo datos buvo nustatyta 35 proc. visų ES garantijos išipareigojimų tikslinė norma. Tikslinės normos tinkamumas buvo patvirtintas atsižvelgiant į 2017 m. pabaigos ESIF portfelį.

5. Išvados

Atlikus nepriklausomą ESIF reglamento taikymo vertinimą, kuriuo grindžiamas Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl programos „InvestEU“¹⁷, padaryta išvada dėl bendro ES garantijos tinkamumo ir veiksmingumo.

2014–2017 m. EIB ypatingos veiklos apimtys išaugo beveik penkis kartus, o 2016 ir 2017 m. ESIF operacijos, kurioms suteikta ES garantija, sudarė 95 proc. EIB ypatingos veiklos ir taip pademonstravo ES garantijos pridėtinę vertę. Didesnio EIB ir EIF pajėgumo prisiimti riziką užtikrinimas lėmė didesnę papildomą EIB grupės rizikos finansavimą.

Atlikus vertinimą taip pat patvirtinta, kad 2015–2018 m. ES garantijos ir EIB įnašo lygiai buvo nustatyti tinkamai, kadangi tai suteikė galimybę EIB grupei sutelkti lūkesčius atitinkančias investicijas. Tikslinės Garantijų fondo normos koregavimas pagal ESIF 2.0 reglamentą lėmė veiksmingesnį ES biudžeto panaudojimą. Be to, atsižvelgiant į tai, kad lėšos, kurių reikia Garantijų fondo veiklai pratęsti, bus gaunamos iš ESIF pajamų ir kitų finansinių priemonių grįžtamųjų lėšų, poveikis kitoms ES biudžeto dalims buvo nedidelis, todėl padidėjo ES paramos biudžetui veiksmingumas.

Galiausiai, atliekant vertinimą nustatyta, kad bendras ESIF tikslinės normos nustatymo metodas yra tinkamas ir atitinka pramonės praktiką.

---

¹⁷ COM(2018) 439.